

**МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ
ТА ЙОГО ТЕРИТОРІАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ ЯК СУБ'ЄКТИ
ПРАВОВІДНОСИН, ЩО ВИНИКАЮТЬ ПРИ РОЗГЛЯДІ МИТНИХ
І ПОДАТКОВИХ СПРАВ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДАХ УКРАЇНИ**

Євсікова О. В.

*Окружний адміністративний суд Автономної Республіки Крим
м. Сімферополь, АР Крим, Україна*

У статті проведено аналіз правового статусу Міністерства доходів і зборів України та його територіальних підрозділів як суб'єктів правовідносин, що виникають при розгляді митних і податкових справ в адміністративних судах України, та висвітлено проблеми визначення юрисдикції справ, що виникають з митних та податкових правовідносин.

Ключові слова: Міністерство доходів і зборів України та його територіальні підрозділи; спори, що виникають з митних та податкових правовідносин; справи адміністративної юрисдикції; адміністративний процесуальний статус суб'єкта владних повноважень.

Вступ. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Для здійснення такої діяльності органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові і службові особи наділені публічною владою, тобто мають реальну можливість на підставі повноважень, встановлених Конституцією і законами України, приймати рішення чи вчиняти певні дії [1].

Для реалізації кожним конституційного права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності вказаних суб'єктів у сфері управлінської діяльності в Україні утворено систему адміністративних судів. Так, до адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

Відповідно до п. 1 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) [2], завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ. В той же час суб'єкти владних повноважень виступають в адміністративних справах не лише у якості відповідачів, але й в якості позивачів.

Як зазначив Голова Вищого адміністративного суду України (далі – ВАСУ) Темкіжев І., другою за чисельністю категорією справ, розглянутих місцевими адміністра-

тивними судами продовж 2012 р., є справи з приводу реалізації податкової політики та за зверненнями податкових органів з різними видами вимог (майже 20 тис. справ, що становить 26% усієї кількості справ, що надійшли до ВАСУ). Порівняно з 2011 р. кількість податкових справ збільшилася на 12%. Крім того, у 2012 р. розширено склад четвертої судової палати, яка розглядає спори за участю податкових органів. При цьому кількість податкових спорів продовжує постійно зростати [3].

Серед наукових досліджень, присвячених аналізу правового статусу органів ДПС та проблем їх участі у розгляді справ, що виникають з податкових правовідносин, у адміністративних судах України слід виділити дослідження Бердникової Л. В. «Державна податкова служба України як суб'єкт адміністративного судочинства», Бригінця О. О. «Адміністративно-правовий статус Державної податкової служби України», Горошка А. А. «Органи державної податкової служби України як суб'єкти адміністративної юрисдикції», Попової С. М. «Адміністративно-правовий статус Державної податкової служби України», Тильчика В. В. «Адміністративно-правовий механізм розв'язання податкових спорів», Усенко Є. А. «Правове регулювання процедур вирішення податкових спорів» тощо. Розгляд справ з правовідносин, що виникають за участю митних органів розкрито Кравченко О. О.

В той же час дослідження проблем участі Міністерства доходів і зборів України (далі – Міндоходів України) та його територіальних органів у розгляді справ, що виникають з митних та податкових правовідносин, у адміністративних судах України в контексті оновленого митного, податкового та процесуального законодавства проведено ще не було.

Метою даної статті є дослідження статусу Міндоходів України та його територіальних органів як суб'єктів правовідносин, що виникають при розгляді митних і податкових справ в адміністративних судах України, висвітлення проблем визначення юрисдикції справ, що виникають з митних та податкових правовідносин. На підставі проведеного аналізу вироблення власної класифікації справ, що виникають з митних та податкових правовідносин, в адміністративних судах України за участю Міндоходів України та його територіальних підрозділів.

Виклад основного матеріалу. На підставі указу Президента України від 24 грудня 2012 року № 726 «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» [4] було утворено Міндоходів України, реорганізувавши Державну митну службу України та Державну податкову службу України, а також покладено на це Міністерство функцію з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Згідно з п. 1 Положення про Міндоходів України (далі – Положення), затвердженого указом Президента України від 18 березня 2013 року № 141 [5], Міндоходів України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Міндоходів України здійснює повноваження безпосередньо та через територіальні органи. Так, до територіальних органів Міндоходів України належать його територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, Києві та Севастополі, міжрегіональні територіальні органи (повноваження яких поширюються на кілька адміністративно-територіальних одиниць), митниці, спеціалізовані департаменти та

спеціалізовані органи Міндоходів України, державні податкові інспекції в районах, містах (крім Києва та Севастополя), районах у містах, об'єднані та спеціалізовані державні податкові інспекції.

В той же час Постановою КМУ «Про реорганізацію деяких органів державної податкової служби, спеціалізованих митних органів та організацій» № 228 від 20.03.2013р. реорганізовано шляхом приєднання до Міндоходів такі органи державної податкової служби, спеціалізовані митні органи та організації, як: Департамент контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів Державної податкової служби; Департамент розвитку та модернізації державної податкової служби; Департамент розвитку митної інфраструктури та міжнародного співробітництва; Департамент боротьби з контрабандою та митними правопорушеннями Державної митної служби; Департамент митних інформаційних технологій та статистики Державної митної служби; Департамент митного аудиту, аналізу та управління ризиками; Автотранспортне митне господарство Державної митної служби, діяльність яких як юридичних осіб публічного права припиняється [6].

Досить довгий час в науковій літературі дискутувалося питання щодо віднесення органів ДПС та митних органів до «безпосередньо податкових» та «опосереднено податкових» [7, с. 8-9], в той же час, на нашу думку, доцільно використовувати термін саме «контролюючі органи», який використано законодавцем в Податковому кодексі України [8] спочатку для позначення податкових органів та митних органів, які виконують певні функції з контролю щодо справляння деяких видів податків при ввезенні/вивезенні товарів та предметів з митної території України або території вільної митної зони, а потім для позначення органів доходів і зборів України.

Так, відповідно до ст. 41 Податкового кодексу України, контролюючими органами є органи доходів і зборів – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізує державну податкову, державну митну політику, забезпечує формування та реалізацію державної політики з адміністрування єдиного внеску, забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, його територіальні органи. Крім того, у складі контролюючих органів діють підрозділи податкової міліції.

Також, відповідно до ст. 318 Митного кодексу України [9], митний контроль здійснюється виключно органами доходів і зборів відповідно до цього Кодексу та інших законів України. Митний контроль передбачає виконання органами доходів і зборів мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань державної митної справи.

Таким чином, спираючись на аналіз податкового та митного законодавства, можна стверджувати, що до контролюючих органів належить Міндоходів України та його територіальні підрозділи, оскільки, інші державні органи не мають права проводити перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків, у тому числі на запит правоохоронних органів.

Крім того, Положенням передбачено, що Міндоходів України для виконання покладених на нього завдань має право звертатися у передбачених законом випадках до

суду. Слід зазначити, що правовідносини, які виникають під час виконання Міндоходів України та його територіальними органами покладених на них завдань та функцій, є публічно-правовими, а справи, що виникають митних і податкових правовідносин в адміністративних судах України, є адміністративними, крім випадків, коли щодо таких справ Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

Виходячи зі змісту ч. 1 п. 1 ст. 3 КАС України, справа адміністративної юрисдикції – переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією зі сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень.

В той же час законодавство не містить визначення терміна «публічно-правовий спір». У зв'язку з цим треба зауважити, що раніше гостро дискутувалось питання щодо визначення підвідомчості спорів у справах, що виникають з митних та податкових правовідносин, оскільки, вважалось, що в таких справах спірні правовідносини не відносяться до сфери публічно-правових, а тому даний спір не підвідомчий адміністративним судам і не може розглядатися в порядку адміністративного судочинства. Проте, ВСУ у постанові від 14.03.2006 р. [10] дійшов висновку, що спір про визнання недійсним повідомлення-рішення є публічно-правовим, оскільки виник з публічно-правових відносин за участю суб'єкта владних повноважень, а саме: органу виконавчої влади, що реалізовував у цих відносинах надані йому чинним законодавством владні управлінські функції на здійснення перевірки позивача щодо дотримання вимог податкового та валютного законодавства. Таким чином, справи, що виникають з митних та податкових правовідносин, тобто справи за участю Міндоходів України та його територіальних органів відповідають нормативному визначенню справ адміністративної юрисдикції (адміністративної справи).

Виходячи з вищевикладеного, для розгляду спору адміністративним судом необхідно встановити його публічно-правовий зміст (характер). ВАСУ у Постанові від 20.05.2013 р. зауважує, що суди повинні звертати увагу на те, що спір набуває ознак публічно-правового за умов не лише наявності серед суб'єктів спору публічного органу чи посадової особи, а й здійснення ним (ними) у цих відносинах владних управлінських функцій [11].

В той же час можливість особи брати участь (бути учасником) в адміністративно-процесуальних правовідносинах, що виникають, змінюються та припиняються в ході розгляду адміністративних справ в адміністративних судах України різних інстанцій, обумовлена наявністю в неї «адміністративної процесуальної правосуб'єктності», – категорії, яка, відповідно до ст. 48 КАС України, складається з «адміністративної процесуальної правоздатності» та «адміністративної процесуальної дієздатності», а також, на нашу думку, «адміністративної процесуальної деліктоздатності» [12]. Оскільки в юридичних осіб адміністративна процесуальна правосуб'єктність виникає з моменту державної реєстрації факту створення юридичної особи, а закінчується з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про її припинення, то Міндоходів України та його територіальні органи завжди (тобто з моменту реєстрації в єдиному державному реєстрі) наділені адміністративною процесу-

альною правоздатністю та адміністративною процесуальною дієздатністю, а також адміністративною процесуальною деліктоздатністю у адміністративному судовому процесі, на відміну від фізичних осіб.

В свою чергу, адміністративна процесуальна правосуб'єктність є складовою поняття адміністративного процесуального статусу сторін у справах, що виникають з митних та податкових правовідносин, в адміністративних судах України різних інстанцій. Процесуальний статус сторін в справах адміністративної юрисдикції є самостійним (галузевим) видом правового статусу особи, який зумовлює особливості реалізації її окремих прав і свобод.

Отже, на нашу думку, адміністративний процесуальний статус Міндоходів України та його територіальних органів можна визначити, як галузевий статус особи в адміністративному судочинстві, який складається із прав та обов'язків особи в конкретних (реальних) адміністративно-процесуальних правовідносинах, передбачених КАС України, і адміністративної процесуальної правосуб'єктності особи (адміністративної процесуальної правоздатності, адміністративної процесуальної дієздатності та адміністративної процесуальної деліктоздатності).

Таким чином, виходячи з принципу рівності усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, змагальності сторін, диспозитивності та офіційного з'ясування всіх обставин у справі, гласності і відкритості адміністративного процесу, можна стверджувати, що адміністративний процесуальний статус Міндоходів України та його територіальних органів у справах, що виникають з митних та податкових правовідносин, в адміністративному судовому процесі складається з наступних груп прав: 1) загальні процесуальні права, які належать кожній особі (право на звернення до суду, яке для Міндоходів України та його територіальних підрозділів виступає як обов'язок звернення до суду у передбачених законодавством випадках, оскільки ст.6 КАС України передбачено, що суб'єкти владних повноважень мають право звернутися до адміністративного суду у випадках, передбачених Конституцією та законами України); 2) змагальні процесуальні права, які належать сторонам та іншим особам, які беруть участь у справі, що виникає з митних та податкових правовідносин (розгляд і вирішення справ, що виникають з митних та податкових правовідносин, в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості, тому сторони та інші особи, які беруть участь у справі, наділяються комплексом «змагальних процесуальних прав», передбачених ст. 49 КАС України); 3) диспозитивні процесуальні права, які належать сторонам (позивачу і відповідачу), а також третім особам, які беруть участь у справі, що виникає з митних та податкових правовідносин (відповідно до принципу диспозитивності, кожна особа сама вирішує чи здійснювати їй свої процесуальні права, чи утримуватись від певних дій, сама розпоряджається своїми вимогами на свій розсуд відповідно до ст. 51 КАС України).

Крім того, на будь-якій стадії адміністративного процесу сторони можуть досягнути примирення (укласти мирову угоду), що є підставою для закриття провадження в адміністративній справі. Однак суд не приймає відмови позивача від позову, визнання позову відповідачем і не визнає умов примирення сторін, якщо відмова позивача від адміністративного позову або визнання відповідачем адміністративно-

го позову суперечать закону або внаслідок цього будуть порушені норми права або чий-небудь права, свободи чи інтереси. Так, Міндоходів України та його територіальні підрозділи розпоряджаються своїми процесуальними правами з урахуванням публічних інтересів та в межах визначених законом повноважень, тобто вони не можуть закінчити справу примиренням без врахування положень митного, податкового та іншого фінансового законодавства України.

В той же час аналіз положень КАС України дозволяє зробити висновок, що основний процесуальний обов'язок Міндоходів України та його територіальних органів, як сторін та інших осіб, які беруть участь у справі, що виникає з податкових та митних правовідносин, складається з двох елементів: по-перше, обов'язок неухильно виконувати процесуальні обов'язки; по-друге, обов'язок добросовісно користуватися належними процесуальними правами.

Крім того, в адміністративних справах, що виникають з митних та податкових правовідносин, про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень (Міндоходів України та його територіальних органів) обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача – Міндоходів України або його територіальний орган (принцип презумпції вини відповідача-суб'єкта владних повноважень), якщо він заперечує проти адміністративного позову. Виходячи зі змісту наведеної норми, саме на Міндоходів України та його територіальні органи покладається обов'язок надати суду достатні докази на обґрунтування висновків про порушення платником норм митного, податкового та іншого фінансового законодавства. Оскільки, з підстав недоведеності відповідачем – Міндоходів України та його територіальними органами порушення позивачем чинного законодавства у спірних митних або податкових правовідносинах, суди першої, апеляційної та касаційної інстанції доходять до висновку щодо необхідності задоволення позову про скасування відповідних повідомлень-рішень.

На основі проведеного аналізу судових рішень, з урахуванням підстав виникнення спорів, на нашу думку, можна запропонувати наступну класифікацію справ за участю Міндоходів України та його територіальних органів, що виникають з митних та податкових правовідносин:

1. Справи, що виникають з податкових правовідносин: а) справи про скасування податкових повідомлень-рішень; б) справи про відшкодування ПДВ; в) справи про визнання угод недійсними та стягнення в дохід держави коштів, одержаних за такими угодами; г) справи про стягнення заборгованості (в тому числі, справи щодо стягнення грошових сум, які ґрунтуються на рішеннях органів доходів і зборів, щодо яких завершився встановлений КАС України строк оскарження; щодо зупинення видаткових операцій платника на рахунках такого платника; щодо підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту майна платника; щодо стягнення коштів за податковим боргом); г) справи щодо припинення юридичної особи, підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та/або визнання установчих документів недійсними чи відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців; д) справи про визнання боржника банкрутом; е) справи за іншими позовами податкового і неподаткового характеру.

2. Справи, що виникають з митних правовідносин: а) справи про оскарження рішення, визнання Картки про відмову в прийнятті митної декларації, митному оформленні чи пропуску товарів через митний кордон України – недійсною та про зобов'язання здійснення митного оформлення (наприклад, щодо визначення Товарної номенклатури зовнішньо-економічної діяльності та митної вартості товару); б) справи про скасування податкового повідомлення-рішення про донарахування податків чи митних платежів (наприклад, щодо митного оформлення майна іноземних інвесторів та товарів підприємств з іноземними інвестиціями; справи, пов'язані із звільненням від оподаткування операцій із ввезення (пересилання) на митну територію України певних категорій товарів/предметів; справи, пов'язані з пільговим митним оформленням певних категорій товарів (предметів); справи, пов'язані з митним оформленням товарів платниками єдиного податку тощо); в) справи про стягнення заборгованості (в тому числі, справи щодо стягнення грошових сум, які ґрунтуються на рішеннях Міндоходів України та його територіальних органів, щодо яких завершився встановлений КАС України строк оскарження; щодо зупинення видаткових операцій платника на рахунках такого платника; щодо підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту майна платника; щодо стягнення коштів за податковим боргом; щодо зобов'язання керівника підприємства провести інвентаризацію основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, які перебували або перебувають під митним контролем чи використовувалися цим підприємством разом із товарами, які були поміщені у відповідний митний режим); г) інші справи, що виникають з митних правовідносин.

Висновки. Таким чином, спираючись на аналіз митного та податкового законодавства, можна стверджувати, що Міндоходів України та його територіальні підрозділи належать до «контролюючих органів», оскільки інші державні органи не мають права проводити перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків, у тому числі на запит правоохоронних органів.

Правовідносини, які виникають під час виконання Міндоходів України та його територіальними органами покладених на них завдань, є публічно-правовими, а справи, що виникають з митних і податкових правовідносин, в адміністративних судах України, відповідають нормативному визначенню справ адміністративної юрисдикції (адміністративної справи) та підлягають розгляду адміністративними судами за правилами адміністративного судочинства, крім випадків, коли щодо таких справ Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

На нашу думку, можна запропонувати наступну класифікацію справ за участю Міндоходів України та його територіальних органів, що виникають з митних та податкових правовідносин:

1. Справи, що виникають з податкових правовідносин: а) справи про скасування податкових повідомлень-рішень; б) справи про відшкодування ПДВ; в) справи про визнання угод недійсними та стягнення в дохід держави коштів, одержаних за такими угодами; г) справи про стягнення заборгованості; г) справи щодо припинення юридичної особи, підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та/або визнання установчих документів недійсними чи відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців;

д) справи про визнання боржника банкрутом; є) справи за іншими позовами податкового і неподаткового характеру.

2. Справи, що виникають з митних правовідносин: а) справи про оскарження рішення, визнання Картки про відмову в прийнятті митної декларації, митному оформленні чи пропуску товарів через митний кордон України – недійсною та про зобов'язання здійснення митного оформлення; б) справи про скасування податкового повідомлення-рішення про донарахування податків чи митних платежів; в) справи про стягнення заборгованості; г) інші справи, що виникають з митних правовідносин.

Список літератури:

1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Осетрова Сергія Володимировича щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 55 Конституції України, частини другої статті 2, пункту 2 частини третьої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України, частини третьої статті 110, частини другої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України та конституційним поданням Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо офіційного тлумачення положень статей 97, 110, 234, 236 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 3, 4, 17 Кодексу адміністративного судочинства України в аспекті статті 55 Конституції України (справа про оскарження бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо заяв про злочини) : Рішення Конституційного Суду України від 14.12.2011 № 19-рп/2011 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v019p710-11>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, № 37. – Ст. 446.
3. Закаблук М. Огляд ЗМІ: Голова ВАСУ Ігор Темкіжев: «Велика кількість спорів має вирішуватися поза судами» / М. Закаблук. – Режим доступу. – [Електронний ресурс] : http://vasu.gov.ua/ua/imp_sub.html?_m=publications&_t=rec&id=2828.
4. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 24.12.2012 № 726/2012 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/726/2012>.
5. Про Міністерство доходів і зборів України : Указ Президента України від 18.03.2013 № 141/2013 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/141/2013/paran62#n62>.
6. Про реорганізацію деяких органів державної податкової служби, спеціалізованих митних органів та організацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 228 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/228-2013-p>.
7. Кушнар'ова Т. Є. Податкові органи в системі суб'єктів податкових правовідносин : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право» / Тетяна Євгенівна Кушнар'ова ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2000. – 19 с.
8. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
9. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
10. Про визнання недійсним рішення ДПП : Постанова Верховного Суду України від 14.03.2006 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0032700-06>.
11. Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів : Постанова Вищого адміністративного суду України від 20.05.2013 № 8 // Режим доступу. – [Електронний ресурс] : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0008760-13>.
12. Євсікова О. В. Деякі аспекти представництва інтересів сторін у справах, що виникають з податкових правовідносин, в адміністративних судах України / О. В. Євсікова // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. – 2011. – Том 24 (63). – С. 301-310.

Євсікова Е. В. Министерство доходов и сборов Украины и его территориальные подразделения как субъекты правоотношений, которые возникают при рассмотрении таможенных и налоговых дел в административных судах Украины / Е. В. Євсікова // Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. Серия: Юридические науки. – 2013. – Т. 26 (65). № 2-2. – С. 195-203.

В статье проведен анализ правового статуса Министерства доходов и сборов Украины и его территориальных подразделений как субъектов правоотношений, которые возникают при рассмотрении таможенных и налоговых дел в административных судах Украины, а также освещены проблемы определения юрисдикции дел, которые возникают из таможенных и налоговых правоотношений.

Ключевые слова: Министерство доходов и сборов Украины и его территориальные подразделения; споры, которые возникают из таможенных и налоговых правоотношений; дела административной юрисдикции; административный процессуальный статус субъекта полномочий власти.

**THE MINISTRY OF THE TAXABLE INCOME AND COLLECTING UKRAINE
AND ITS TERRITORIAL AUTHORITIES AS SUBJECT OF LEGAL RELATIONSHIP,
WHICH ARISE BY CONSIDERATION OF CUSTOMS AND TAX CASES
IN ADMINISTRATIVE COURTS OF UKRAINE**

Evsikova E. V.

*District administrative court of the Autonomous Republic Crimea,
Simferopol, Crimea, Ukraine*

In article the analysis of legal status of the Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities as subjects of legal relationship which arise by consideration of customs and tax cases in administrative courts of Ukraine is carried out, and also problems of definition of jurisdiction of cases which arise from customs and tax legal relationship are covered.

Long time in scientific literature the question of reference of tax and customs authorities to «directly tax» and «indirectly tax» was discussed. Leaning by the analysis the tax and customs legislation the author suggests to use the term «control authorities» for definition of the Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities as, other government authorities have no right to carry out inspections of timeliness, reliability, of completeness of charging and payments of taxes and collecting.

The author pays attention that the legislation of Ukraine doesn't contain the term «public dispute». On the basis of the carried-out analysis the author draws a conclusion that legal relationship which arise at realization by the Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities of the assigned tasks to them and functions, are public, and affairs which arise from tax and customs legal relationship, in administrative courts of Ukraine, that is affairs with participation of the Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities, are correspond to a normative definition of affairs of an administrative jurisdiction (administrative business) and are subject to consideration адміністративними vessels by rules of administrative legal proceedings.

Also by the author it is developed own classifications of affairs which arise from tax and customs legal relationship, in administrative courts of Ukraine with participation of the Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities.

Key words: Ministry of the taxable income and collecting Ukraine and its territorial authorities; disputes which arise from tax and customs legal relationship; affairs of an administrative jurisdiction; administrative procedural status of the subject of powers of authority.